

U Puli, subota 18. svibnja 1918.

CJENA lista: U pretplati
za čitavu god. K 48.—,
za polugodište K 24.—,
tromjesečno K 12.—, mje-
sečno K 4.—, u maloprodaji
16 fil. pojedini broj.
OGLAŠI primaju se u
opravi lista trg Gustoza 1

godina IV.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 17. (D. u.) Službeno se javlja: Na talijanskoj fronti mjestimice živahna topovska borba. U Albaniji napadoše Talijani i Francuzi naše gorske položaje među rijekama Osum i Devoll. Izuzev neznatnu dobit na zemljištu zapadno od Korče, bio je neprijatelj svuda suzbiti. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 17. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Neprijateljski je monitor opstrijeljavo Ostende te je pučanstvu zadao znatnih gubitaka. Na bojnim frontama bijaše paljba jača samo u malo odsjeka. Trajala je dalje živahna izvidnička djelatnost. Učini smo zarobljenika izakako smo odbili jače engleske sunke sjeverno od Scarpe te kod Beaumont-Hamel kao što i za uspješnih vlastitih poduzeća južno od Arrasa. Na ostaloj fronti ništa važna. — Jučer je snastrijeljeno 18 ljetala i 1 privezani balon. Poručnik Löwenhardt izvojšto je svoju 22., a poručnik Windisch svoju 21. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

* Francuski izvještaj od 16. t. mj. popodne. U odsjeku Bailles-Castel topovska borba. Potihvat Nijemaca zapadno od Montdidiera izjalovio se je u francuskoj vatri. Francuske straže dovedoše sjeverno od Allette zarobljenika. Sa ostale fronte nema ništa da se javi.

* Engleski izvještaj od 16. t. m. Naše čete navališe prošle noći na neprijateljske jarke u blizini Gavrelle te učinile nekoliko zarobljenika. Osim obostrane topovske djelatnosti na raznim mjestima fronte, naročito u dolinama Somme i Ancre, istočno od Arrasa i na sjevernoj bojni frontu, nema ništa da se javi.

* Belgijski izvještaj od 16. t. mj. Uspješne provale u neprijateljske linije pred Ramscapelle-Mercka dozvolile nam, te dovedoše 15 zarobljenika. Neprijatelj je izbacio mnogo bomba na naša taborišta. Danas bojevi bombama u pravcu na Nieuport i sjeverno od Dixmuide. Noću topovska djelatnost, koja bijaše osobito žestoka u pravcu prema Neudendrefu. Naš je ljetac oborio njemački balon, koji je u gorućem stanju pao u pravcu prema šumi Houthouster.

* Rat na moru. Wolffov ured javlja dne 17. t. mj.: Naše podmornice u Sredzemnom moru uništile su opeta 25.000 brutto reg. tona neprijateljskog brodskog prostora.

* Opekribljanje vojske. 15. t. m. u 10 sati prije podne obdržalo se u ratnom ministarstvu u Beču posavjetovanje u pitanju opskrbljivanja vojske, kod kojega su učestvovali ratni ministar von Stöger-Steiner a kao zastupnik ugarske vlade ministar trgovine Sztereny i ministar za prehranu i princ Windischgrätz. Osim tih prisustvovali su vijećanju jedan zastupnik vrhovnog armadnog vodstva i predsjednik u zajedničkom prehrambenom odboru generalmajor von Landwehr.

* Boljševici osvojili Baku. Brzjavni ured Millij javlja danom 1. t. mj. iz Baku: Prema posljednjim vijestima primili su boljševici iz Turkestana i Astrahana pojačanja, koja su preko Kaspijskog mora prispjela na ruskim topnjačama. Primivši ova pojačanja, navališe boljševici na muslimane, koji su usprkos junačkog otpora radi pomanjkanja obrambenih sredstava izgubili Baku. Premda su Muslimani iz Daghestana i Georgije pritekli u pomoć nije se grad mogao držati, jer su branitelji potrošili liške i jer su im uzalila i druga obrambena sredstva. Od boljševika poduzeta navala bijaše žestoka.

* Ruski socijaliste protiv boljševika. Središnji odbor ruske revolucionarne socijalističke stranke upravio je na narodno vijeće francuske socijalističke stranke i na socijalističku parlamentarnu skupinu adresu, u kojoj prosvjeduje protiv duha vanjske politike, koju vode sadašnji vlastodršci u Rusiji, te traži isključenje boljševika iz internacionalne.

* Ukinuće bezmesnih dana u engleskim gostionama. Reuterov ured javlja: Prehrambeni je kontrolor naredio ukinuće bezmesnih dana u javnim gostionama.

Putevanje cara i carice na Balkan.

Beč, 16. (D. u.) Carska je dvojica otputovala prije podne u Sofiju i u Carigrad, da poslije nastupa na prijestolje po prvi puta posjete u tom svojstvu bugarskog cara i sultana. U velikoj pratnji Njihovog Veličanstva nalaze se najviši dvorski do-

stojanstvenici, vanjski ministar grof Burian, austrijski trgovački ministar barun Wieser, ugarski ministar a latere grof Zichy i načelnik generalnog stožera barun Arz.

Sofija, 16. (D. u.) Bug. brz. ured. Vrše se marljivo pripreme za doček Njihovih Veličanstva cara Karla i carice Zite, koji će sutra prispjeti ovamo. Grad je bogato okičen zastavama u bojama saveznika. Posebno će odaslanstvo sići u Niš, da pozdravi presvijetle gostove.

Pregovaranja između Njemačke i Švicarske

Berlin, 17. (D. u.) Wolffov ured javlja: Njemačko-švicarska su pregovaranja o stvorenju novog gospodarskog ugovora bila dovela do rješenja, koje je bilo zadovoljivo za obe strane. Kod toga uzelo se je u obzir poteškoće nastale uslijed ponuče francuskog ugljena na taj način, da se Njemačka odricala svake kontrole nad upotrebom tog ugljena dok bi Francuska bila ispunila svoje obećanje barem donekle u razmjeru kao Njemačka. Uslijed iznenadnog interveniranja francuskog poslanika povučeno je u zadnjim satovima odobreni već ugovor. Francuska je vlada stavila na švicarsku vladu zahtjev, neka ne potpiše ugovora, jer bi u protivnom slučaju postala ponuda francuskog ugljena ništavnom. Nasuprot nepreglednim posljedicama gospodarskog rata, što ga je Francuska nagovijestila Švicarskoj, izmollila si je ova država rok za razmišljanje do 22. svibnja. Time je sa današnjim danom započeo izvanpogodbeni odnošaj između Njemačke i Švicarske, za čije posljedice ne preuzima Njemačka nikakve odgovornosti.

Bern, 16. (D. u.) Švicarska depešna agencija javlja: U utorak popodne obdržala se pod predsjedanjem saveznog predsjednika Calondera konferencija delegacije saveznog vijeća i zastupnika štampe, da se objasni položaj, koji je nastao uslijed toga, što novi gospodarski ugovor između Njemačke i Švicarske nije bio potpisan. Savezni je predsjednik izjavio, da prijateljsko osjećanje, do sada dokazano od obje strane, opravdava nadu, e će se naći rješenje, koje neće vredjati neodvisnost Švicarske.

Pitanje prehrane u Njemačkoj.

Berlin, 16. (D. u.) Wolffbureau. Ratni prehrambeni ured snopuje službeno: Razvoj dopreme žita iz Ukrajine ne dozvoljava žalibože, da bi u zadnjim mjesecima do ovogodišnje žetve računali sa sigurnim nakupovanjem žita i brašna u Ukrajini. Hoćemo li ići sigurnim putem, upućeni smo za ostatak gospodarske godine u glavnom na pokriće naših potreba iz tuzemskih zaliha. Ograničene količine žita sile nas, da smanjimo konzum. Radi toga je kuratorij državnog žitnog ureda odredio u svojoj sjednici od 11. t. mj. uz odobranje direktorija i to počamši sa 16. juna slijedeće: Dnevna količina brašna za konsumente, koji imaju na to pravo, snizuje se od 200 na 160 grama. Dosadnji dodatni teškim i najtežim radnicima ostaju u krepoti. Količina žita, koju imaju pravo da konzumiraju producenti, koja je bila već snižena početkom 1. aprila, ostaje neprikračena. Stare se se broke uvesti opet, eim će dostatne količine žita iz Ukrajine stići u državni žitni ured, a najkasnije, kad će proljetna vršidba domaće žetve opet popuniti hambare imenovanog ureda. Ovog je puta isključena nadoknaditi smanjeni obrok brašna većim brokom mesa, kao što u prošloj godini. Pošto su naše zalihe svinja znatno smanjene, izazvalo bi povišenje obroka mesa takav manjak naših pričuinih zaliha, da bi naša opskrba mlijekom i mašću bila veoma ozbiljno ugrožena. Nadoknaditi će se ovo prikračivanje brašna dijeljenjem većih količina šećera. U sedmicama, u kojima će se dijeliti smanjeni obrok kruha, izdavat će se druge živežne namirnice u pomnoženim količinama.

Iz slovenskog svijeta.

Iz Hrvatske. Kao da se povratit će stara dobra vremena, kad se svo nastojanje „narodnih“ stranaka u Hrvatskoj sastojalo u tome, da se međusobno što jače ispsuju, da jedna drugu što najgore kompromituju u narodu, da tako narod gubi pouzdanje u svoje vodje i u svoju budućnost. Ljudi bez inteligencije i bez izobrazbe dolaze u sabor, da se tamo nabacuju izglodanim i kod kulturnih naroda već davno zabačenim frazama, da teatralno istupaju i govore tobože u ime naroda ono, što se u njihovom zakrčljavijelom mozgu porodilo. Frankovci po svojem vodji dr. Franku proglašuju, da su denuncirali i da će još denuncirati sami se ne stide priznavati da su pokvareni, da su klevetnici, i denuncijanti a pri tom napak zbere o nekakvom narodu, kojemu su oni napinjeli više štete, nego li Nijemci n. Madžari. Pri-

godom novih izbora sve novine hrvatske, koje danas izlaze (izuzevši veoma rijetno i stvarno pisanje „Primorskih Novina“) pišu u temperamentnom tonu, u starom stilu. Glasila stranaka, što načelno prisvajaju istu ideju narodnog jedinstva najoštrije polemizuju. „Hrvatska Riječ“ i „Novosti“ vode polemiku protiv Starčevićanaca ističući isti cilj, što ističe i „Hrvatska Država“ i Starčevićanci. Nema ni u slobodnoj širokoj i tajanstvenoj Rusiji, koja je sva iskomešana i koja krije u sebi ljude najrazličitijih temperamenala i najrazličitih narodnosti, većeg kaosa i opće političke dezorijentacije, nego li u malenoj tjesnoj Hrvatskoj, koja još ni slobode nema. Hrvatske stranke odaslaše u Prag svoje izaslanike. Dao Bog da bi Hrvati tamo naučili, što znači politička organizacija i kako se političku organizaciju provadja. Da bi tamo lakodjer pravo upoznali, kako je sve ono, na čemu današnje hrvatske stranke stoje, samo staro tradicionalno zlo, kojega se treba odreći i raditi samo onako, kako zahtjevaju interes narodnog jedinstva, koje je svima na jeziku, ali za koje malo koji svojim mišicama i svojim umom stvarno radi. Da bi upoznali u Pragu, kako sva snaga naroda ne leži u nekoliko ispranih individua, koji svoju glavu dižu samo radi svoje glave, već kako narodna snaga leži u širokim narodnim slojevima, koji su još žalibože manje osviješteni u Hrvatskoj, nego li u našoj zapuštenoj Istri. Starčevićeva stranka, konstatuje „Hrvatska Riječ“ i „Novosti“ prima sada pomoć pri izborima od Frankovaca, sa kojima bi Česi bili davno već obračunali. Frankovci, najpokvareniji element hrvatski, glasovat će za Starčevićanskog kandidata a protiv koalicijske. Izdaju time najbolju svjedodžbu baš koalicijske, a čudno svijetlo pada pri tom na Starčevićance. Da se taj jaz još proširi, da se rana još više razvije, mjesto da se nastoji, kako bi se zalječilo i sve izravnao donajaju „Novosti“ na prvoj stranici žestoki temperamentni napad na Starčevićance, koji su u zadnje doba postali popularni u narodu radi svog radikalnog nastupanja u prilog narodnog jedinstva. Tako se nehotice širi konfuzija i dezorijentacija; stranka danas simpatična postaje preko noći antipatična. Listovi danas pozivlju narod, da uzbu i tu stranku pristane, veličaju te i te ljude, sutra pako pozivlju isti listovi isti narod neka se nabaci kamenjem i blatom na istu stranku i na iste ljude. — Kriza u novinstvu u Hrvatskoj osobito u Zagrebu traje još uvijek. Neki listovi usopće ne izlaze, dok drugi opet izlaze u smanjenom opsegu. Nema papira, a slagarska stavka traje u nekim tiskarama još uvijek dalje. Revije ni knjige ne izlaze. — Zagrebački Česi darovaše prigodom proslave 50 godišnjice polaganja temeljnog kamena za češko „Narodni divadlo“ 1500 K za stradaljuću djecu iz južnih naših krajeva.

Joffe o novoj Rusiji. Ruski poklisar u Berlinu, Joffe, primio je berlinskog dopisnika dr. Friedegga te mu dao razjašnjenja o budućoj vladnoj reformi u Rusiji. Joffe je kazao: Uvjeren sam, da je isključen povratak monarkije kod nas. Monarkija nema u Rusiji više tla. Mislim, da je moguće, e bi se povratile buržoaske prilike, vlada nesocijalista: o uz nekoje uvjete, ali povratak carizma smatram isključenim. Isključeno jest, e bi boljševici mogli sklopiti primirje s buržoazijom. To bi značilo uništenje sadašnjeg vladnog oblika. Uvjeren sam, da se sadašnja vlada ne dađe iz nutra srušiti. Nema danas nikakve sike u Rusiji, koja bi bila kadra, da nas zbaci. Za nama stoji čitavi ruski narod, velika masa ruskih seljaka i radnika, usopće svi oni ljudi, koje kapitalistički sistem nije usrećio. Sav taj narod organizovan je u sovjetima i ova se organizacija širi, otkako su malogradjani uvidjeli, da bez nas ne mogu da žive. Trajnost naše vladavine rezultira iz ovih činjenica: Ostale vlasti, koje su bile pred nama, su izgubile kredit. Carizam je nepopularan. Miljukov i njegovi su ljudi u očima naroda nesposobni i neuporabivi. Menjševici i socijalni revolucionarci zatajili su posvema u očima mase. Preostaje dakle samo jedna skupina, koja stoji na lijevoj strani iza nas i to su anarhiste; ali ovima fali svaka politička sila. I nas dođuše kritiziraju oštro u Rusiji, i na nas psuju, a pogotovo sada, kad im ide zlo. Ali uvidja se ipak, da nas ne mogu činiti odgovornima za posljedice rata, a nas je iskustvo poučilo, da naše odlučno socijalističko djelovanje odgovara u puno većoj mjeri ruskim prilikama, nego li krzmajuća taktika polusocijalističkih stranaka ili caristička knuta i knuto podmićenog činovništva. — Joffe je za tim opovrgnuo glasine, da postoje nesuglasice između Trockoga i Lenina. Trocki boravi već odavna u Moskvi. — O Velikoj Ruskoj kazao je Joffe, da ne potrebuje žita iz Ukrajine te da se sama može prehraniti. Mogli bi još izvažiti živež i surovina. Od Njemačke trebaju boje i poljodjelske strojeve, ma da se Rusija tijekom rata industrijalizovala. Cilj je boljševika, da provedu intenzivnije obradivanje polja i da pomnože sva ova

sredstva, koja treba čovjek za život i za uživanje. Mi nijesmo nipošto askete te ne želimo povratak primitivnim prilikama. Baš naprotiv, mi želimo, da bi ljudi postali bogatiji i sretniji. Mi nemamo ništa protiv bogatstva svijetu, ali smo protivnici kapitalističkog sistema, koji daje nekolicini obilje uživanja, dok milijuni i milijuni moraju za to da pate. Mi smo ostvarili monopol za vanjsku trgovinu. Iz toga vidite, da imademo namjeru započeti trgovinu sa austro-ugarskim i njemačkim narodima. Nije istina, da smo dali Amerikancima ikoje koncesije. Naša vlada neće naravski dati nijednom, niti inozemcu koncesiju za eksploataciju rudokopa, željeznica ili sličnih poduzeća. Ipak nećemo sprečiti dolazak stranaca u Rusiju. Mi nećemo prisiliti nijednog Rusa, da se povрати u Rusiju, niti ćemo činiti poteškoća inozemcu, koji bi htio, da dodje u Rusiju. Mi smo dapače i prijatelji izbornog reda za inozemca u Rusiji. — Prehrambene su prilike u Rusiji u gradovima loše radi slabih željezničkih sveza. Ali u Rusiji imade dovoljno hrane a oko popravka transportnih se sveza baš radi. Rusija je pripravna pospješiti izmijenu zarobljenika. Ona imade na tome najveći interes. — Njezini osobni odnošaji prema njemačkoj vladi, kazao je Joffe, su korektni.

Domaće vijesti.

Narode, oprez! i opet oprez!

Svi narodi se bore za svoja prava, te se nadaju da će od toga imati nekakvu korist. Naš nevoljni narod, čiji sinovi padaju na bojištu u najvećem broju, regbi, da će povući najmanji kraj. Dok se na fronti uništavaju tolike radne sile i čine nesposobnim za svaki rad, iza fronte na domaćoj grudl propadaju u ne mnogo manjem broju elementi, koji bi imali da nadoknađuju taj gubitak i utječe naša srca nadom u bolju, ljepšu budućnost. Na obim frontama mi trpimo strašne, ogromne, nenadoknadle gubitke, te nam se upravo zamračuje, kad pomislimo na budućnost. Glavari i čuvari bitelji, pazite na žene a osobito na kćeri, da vam ne padaju žrtvom zloknobnog rata; kad vam nestaje svega, barem to si ne dajte oteti, jer na to nema nitko nikakva prava. Čuo sam pripovjedati plačuć jednu baku: „moja mi je unuka, u koju sam se posve pouzdavala, jer sam ju držala za vrlo dobru i nedužnu, otavala život. Neki mladić, priznala mi sama, vrebao na svaki njezin korak, čim bi izašla iz kuće. Iz početka se nevino s njem zabavljao, a na koncu osramotio i bezčasno zadnje i jedino blago, sinu, koju mi je povjerio sin, njezin otac, koji je pao lani na talijanskoj fronti. Bolje bi bio učinio da ju je ubio; ovako će ona nositi žig sramote kroz cijeli svoj život“. Takvi slučajevi se često opetuju u gradu, a nije mnogo bolje ni na selima. Stariji, koji ste kod kuće, veliku imate odgovornost; recite svakomu nepozvanome gostu: daleko odavle, braniti a ne upropašćivati naš narod i domovinu, to je vaša dužnost. Kad ste mi uzimali blago, zadnji komad kruha, pustošili dom, dok ste me gonili po tuđini prosjačiti, morao sam se pokoravati, jer ste govorili da imate na to pravo; ali na naše žene i kćeri nemate nikakva prava, te ih si braniti proti svakomu i stvoriti makar frontu

i proti vama, i na toj ću radje poginuti nego dopustiti svojim nemarom da mi tu jednu i zadnju utjehu i nadu uništite. Kad bi bio u tom pogledu plašljiv i popustljiv, nasladjivao bi vam dane, koji nas more, i potpomagao ovaj zloknobni rat. Ako nemate drugoga posla nego taj, skinite taj mač, ako ne ćete, radje s njim ubijte mi to jedino blago na moje vlastite oči; manje ćete mi s tim boli prouzročiti. Žene, nemojte plesati na svježim još grobovima svojih muževa i rođjaka; prokletstvo od Boga i od naroda će vas proganjati kroz pokoljenja. Rat kvari mladež, a pokvarena mladež lovi u mutnom, te takovi ne bi htjeli da takove prilike tako brzo svrše. Narode, na oprezu! Svaki rat nosi za sobom ubitačne posljedice u svakom pogledu, ali te su nelspravljive, koje će se u cijeloj svojoj golotinji pokazati iza rata. — Altura, 14. svibnja. Vjek. Višković.

Aprovizacijska komisija saopćuje: Ovih će s dana dijeliti živežne namirnice za drugu polovicu tekućeg mjeseca i to: Na odrezak V. 8 dkg. sira po 20 kruna kilogram; na odrezak VI. 2 kilograma brašna po 1 krunu kilogram (teški radnici 4 kilograma); na odrezak VII. 1 četvrt kila kavinog surugata po 8.50 kruna kilogram; na odrezak IX. 1 osmina kilograma zobene riže po 1.44 kruna kilogram; na odrezak X. 1 kilogram nadomjestka za sapun po 3.60 kruna kilogram. Ova se roba može dobiti u dućanu na trgu Comizlo 7, koji je bio otvoren 17. t. m. — Da se onemogućiti zlopotrebe i pokušaje varanja, naredila je aprovizacijska komisija, da se živežne namirnice mora istog dana predignuti, kojega su platili i da se roba mora kupiti u onom dućanu, u kojem se platilo za nju iznos. Dućanska je osoblje dobilo odnose upute.

Preminuo je Frano Glasor, c. i kr. oružni majstor u. m., 16. t. mj., u 86. godini svog života. Pokojnik je bio svestan Ceh, koji je u prvo doba našeg narodnog probudjenja u Pull živo suradjivao u svakom pokretu. Bio je izmcdju prvih članova čitavnice i neko vrijeme i odbornik u posujilnici. Smrtni ostanci pokojnika sahranili će se danas 18. t. m. a sproved će krenut u 6 sati po podne od kuće žalosti u Veteranskoj ulici 27 na civilno groblje.

Dnevne vijesti.

Odgovornost naših ministara. Svaki dan čitamo po našim novinama, kako naši ministri izjavljuju, da preuzimaju svu političku ili ustavnu odgovornost. I preključer je kazao Wekerle o Czerninu, da ovaj preuzima svu političku odgovornost. U čemu se sastoji ova „politička odgovornost“? Da li prijetje nesposobnom ministru vještala, ili dugogodišnja tamnica, ili barem internacija? Zašto se dakle ističe ovo preuzimanje odgovornosti kao nešto osobitoga, junačkoga, odvažnoga i smjeloga, što uspijeva samo ministru. Ta poznato je već pravilo: „Ako se ministar nešto malo blamira, dobit će, kad odstupi iz zdravstvenih razloga, malen red, ako se blamira na baš osobiti način, obolit će obično veoma teško i neliječljivo za naredne dane i steći će si veliki red, golemu zvijezdu, briljante i dijamante, e se u su-

sjednom kraljevstvu i carstvu nebi posumnjalo, da se jedan ministar u toj državi uopće mogao blamirati i da se njegovu nesposobnost čim bolje za- bašuri, kao da je to nesposobnost države i ne njezinog ministra“. Ovakve vč misli razvija kitajski mudrac u 7. stoljeću poslije Krista. Ministar kaže, da nosi odgovornost; odgovornost preuzima jedino država, kojoj je odgovorni ministar zadao posljedice; on nosi samo jedan orden više te se liježi u Opatiji ili drugdje. Imade li dakle nešto smješnjega nego takvo govorkanje naših i tuđjih ministara i ministrića o odgovornosti. Svi na svijetu odgovaraju za svoje čine, samo ministri ne!

Poruke iz uredništva.

Naše cenjene dopisnike ponovno umoljavamo, da nam šalju što stvarnije dopise, koji neka odgovaraju zbilji i pravom stanju stvari, da se tako uklonimo suvišnu ispravnica. Stranačkim prikazivanjem nečega samo još jače podupiru razdor u uskolebanim i nesigurnim našim redovima. Svakomu neka leži na srcu jedino opće narodna korist. Što se napiše danas, neka se pusti do sutra, a onda neka se pročita, razmisli hladno, a tek onda neka se šalje, da se štampa. — Hrvat: Doći će i ostalo s vremenom. Molimo za nešto jasnije izražavanje u pojedinim stvarima. Bolje je, da razume svi čitači, da se stvar može odnositi na sve, a nije dovoljno, da razume samo onaj, kome se piše na rovaš. I posljednja je vest o kukavicama bila za nas previše zamršeno i nejasno izražena. Inače i Vama najsrdačnija hvala! Samo se ne sme veličati nikoga, jer do danas niko nije izvršio ništa. — A. C. H o d o i n: Primismo dopis, te poslamo K 40 i pismo. Ako ne primiste pismo, novac je poslan u istu svrhu kao i onih K 102 prošil mesec za stvar, priskrbijene u Klobovcima. (Naravno bez onih K 60 za 1 kg.) — Poslanu nam radnju vratiti ćemo s vremenom. — Putnik nam se već dugo ne javlja. Zar je opet bačio od srđbe pero u koš. Pa to još sada na proleće, kad ave odise mladim životom, kad se sve žuri, sve radi. Pero iz koša i na rad! Orimo, orimo, da barem donekle isprevtamo i ako ne možemo pošteno obraditi zapuštene teline! — Milan: Primismo i doći će. Poslali bismo pismo, ali ne znamo kamo. — Raškinu je poslana dopisnica. — Zdravo!

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA : Kino „IDEAL“ :
 Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored

Sedmica cara Karla. : **Calus Julius Caesar**
 Od čitoga dobitka kinematografa pripast će 10 posto Zakladi cara i kralja Karla za ratnu opskrbu.
 sa prologom i pet čina.
 (II. dio).
 Predstava traje sat i pol

Nirvana
 Igrokaz iz Indijakoga u 3 čina.
 Ulazne cijene za ove predstave: Rezervirana mjesta K 1.60, I. mjesto K 1.40, II. mjesto K — 50.
 Početak: 2.30, 4.20 i 6.10.
 Ulazne cijene za ovaj film: I. mjesto K1.20; II. mjesto 60h.
 Uči se može kod svake slike.
 Ravnotejlstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Traži se učenik
 za trgovinu pokućstva. Obratit se na tvrdku Fr. Barbalčić u Sibanskoj ulici.

Podupirajte našu Družbu!

„Mi svi smo Slaveni, imademo zajedničke interese, dakle i radimo zajednički; a budući da nas je ogromni broj, moramo napokon pobijediti“. Ili ne bijahu to sinovi ovog naroda, čiji slavni dan danas slavimo? Zar ne bijaše to Dobrovsky, Hauka, Čelakovsky, Safarik, Kollar i sva sadašnja češka inteligencija? Češki je narod kao Mojsija udario po tvrdoj pećini a iz pećine je ispršio čisti izvor slvenske bratske ljubavi i uzajamnosti i jača se i širi na našu radost i na strah naših neprijatelja. Prvome borcu slavenske ideje, češko-slavenskomu narodu i njegovim slavnim vođjama: Slava i živio!“

Iza njega je govorio Slavak J. Novak, onda grčko-katolički župnik Stjepan Teodorović Kačala iz Lavova, Srbin Geršić iz Novog Sada i Rus Vasilije Ivanović Gubij koji je svoj govor započeo ruski: „Pozdrav Vam donosim, gospodo, iz bjelokamene majčice Moskve, središta ruskog života, kao upravo za to izaslan od nje“. Javlja da moskovski slavenski odbor raspisuje nagradu od 1000 rubalja na najbolje dramsko češko djelo. Rus Andrija Naranović, član petrogradskog slavenskog odbora, obučen u ruskoj narodnoj nošnji govori o jansvu pobjede češkog naroda te o slavenskoj uzajamnosti.

Srbin J. Kujundžić iz Beograda progovara: „Jučer je bio vaš češki jav veselo: pokazao je naime neprijatelju zube i pandže svoje!“ Završava riječima: O da bi se raširilo po vascijeloj Slaviji geslo češko: Ljubimo se i nedajmo se!“ (Slava! živio! Nedamo se! Nedamo se!) Emili Kalra, Srbin iz Beograda govori o Marku Kraljeviću, koji spava kao i češki vitezi ispod Blanka.

Iza govora moravskog seljaka i zastupnika Skopalika i dr. Čizke, završava svečanost dr. Sladkovski napitnicom umjetnosti:

„Gospodo! Umjetnost je bila uvijek temelj prosvjete kod svih naroda; umjetnošću proslavili su se Grči i Rimljani. Hramom umjetnosti položeno i mi temelj novoj dobi svoje prosvjete: zato kličem Slava i uspjeh slavenskoj umjetnosti!“ (Burno Slava!)

U Pragu pred pedeset godina.

Govori slavenskih govornika.

(Konac.)

Dr. Jovan Šubotić nastavlja:
 Vaši neprijatelji ne mogu vas razumjeti, ali vaši prijatelji — a mi Srbi i Hrvati smo vaši prijatelji — vas razumiju! (Burno odobravanje! Živili Srbi!) Jučer nije slavio samo Prag i češka umjetnost svoju proslavu, već vascijeli narod slavio veliki blagdan svoj! Gdje ljubav prema domovini i svijest: prodiere u sve vrste naroda tako, kao u Vas, gdje vascijeli narodi stoje na pravdi i pravu; tamo narod mora imati budućnost, i kad bi ga nesklone prilike kroz duge godine lačile. Neprijatelji češkog naroda govore: Nema naroda češkog, ali vaši slavenski prijatelji vele: Jest i živi narod češki, i ponos jest naroda slavenskog. Uz vašu ljubav i svijest vašeg naroda, koju iskazujete, moraju se i vaši neprijatelji pokloniti pred vama, a vaši prijatelji moraju vam se diviti, te i ja polažem narodu češkom svoj naklon!

Gospodo! narod vaš imat će slavnu budućnost, ali ne zaboravite ni da ste narod slavenski, (Slava! Glasovi: Ne ćemo zaboraviti! Ne ćemo zaboraviti!) i ostaje Slaveni! Znajte, da nemate prijatelja osim Slavena, i da se ni na koga ne možete pouzdati osim Slavena, da vam nitko ne će pomoći do li Slaveni. (Burno oduševljeno Slava!) Dozvolite mi da iznesem napitnicu u slavu češkog naroda i bratstvo slavenskih naroda!“

Poletni govor dra. Šubotića bijaše primljen oduševljenjem i burnim odobravanjem.

Na to je govorio u imenu lužičkih Srba P. Jos. Hornik, lužički pisac, a iza njega progovori Slovenac dr. Vošnjak u slovenskom jeziku:
 „Gospodo! Najsrdačniji pozdrav nosim vebi, mihi narode češki, od tvoje južne braće Slovenaca. Nas dijele gore i doline i stanovništvo tuđeg naroda, koji se u nesretno doba urinao među južne i

Pole
 QIENA lista
 za čitavu go
 za polugodiš
 (trijmesečno
 sežno K 4.—
 daji 16 fl. p
 OGLAŠI pri
 apravi lista t

Svećana
 Velika
 ove godine
 naroda dne
 Narod“ dor
 kojoj je i
 češki politi
 majstor u C
 Jirasek. Ka
 pobratimstv
 se odikovn
 došli su na
 se kazati, v
 pjesnika H
 stupnika br
 vitog narod
 gostova ju
 najkrajnjim
 festacija m
 rampe osv
 oduševljenj
 da ti povje
 pozorište j
 budućnosti
 sile, već Ev
 oduševlje
 Prvi
 progovjeni
 mar. U ve
 gostove, o
 istaknuo je
 kako svi
 jedan te i
 programom
 čvrstu i ne
 stitu snagu
 u današnje
 ak s nje
 ideja prave
 milijuna k
 Završio je
 proslasti n
 dučnost. S
 slave dana
 uzdanja, d
 u našem N
 našom slo
 vednosti i
 roda! Ne,
 slavenska
 jem, i bit
 naš dragi
 Krasn
 češkog, Al
 narod stoji
 pravu i oja
 Srba i Slov
 „zajasati p
 punog živo
 vačkog pje
 slavenska
 u kratkom
 maleni ogra
 venskog st
 Za nj
 lavovskom
 reče: Mi s
 roid ne će
 njihoveg ur
 nešto višeg
 doći veliki
 ne samo m
 Talijan
 može prog
 zdrav Talj
 tijama sve,
 češkog. Vel
 pobračuje,
 persekucija,
 proti kojoj
 žete nas sk
 Zastup
 dr. Ivan Tav
 Prag, zahva
 mi na jugu
 slaveni, veli
 mnogo pom
 upliv na n
 svome češk
 smjelo velir
 čemo, padn
 vi. Ali pobj
 Stjepan
 Sola, pred
 ističu odnoš